

Krásně ošklivá loštická keramika

O tom, že dobré nápady přicházejí často úplnou náhodou anebo omylem, by mohli v městečku Loštice vyprávět příběhy.

Můžeme odhadovat, že olomoucké syrečky, které právě zde mají svůj původ, pravděpodobně vznikly tak, že na ně hospodyně zapoměla a nechala je „přezrát“. Pokud se nad výsledným produktem nedal hladovec odradit oděrem, zjistil, že takový tvarůžek nechutná vůbec špatně.

Zdá se, že podobný zrod neměly v Lošticích jen syrečky, ale i svérázná a proslulá loštická keramika, vymykající se svým zjevem běžné středověké keramické výrobě.

Snad experiment s nezvyklou hlinou, nebo určitá náhodná příměs způsobila vznik naprosto originální „puchýřkovaté“ ke-

ramiky, která se v 15. a 16. století rozšířila daleko za hranice Moravy. Muzeum regionu Valašsko uchovává ve svých sbírkách několik takových střepů, pocházejících z rožnovského hradu.

Na první pohled zaujme neobvyklý povrch: keramika připomíná měsíční povrch zbrzděný krátery, nebo kůži pokrytou stroupky a bradavicemi. Není divu, že se jistě kožní onemocnění

(snad neštovice) nazývalo v 16. století jako „loštická tvář“.

Nevábná vzezření, dané vysokým výpalem a následným „vyvřením“ železitých příměsí, však v žádném případě nestála v cestě úspěchu loštických hrncířů. Zvláště jejich poháry, sloužící tehdy podobné funkci jako dnešní püllitry, našly odbytí nejen na Valašsku, ale i v Polsku, v říši římské a v Uhrách.

Dokonce se objevuje názor, že loštický pohár vyobrazil slavný holandský malíř Hieronymus Bosch na svém obraze Zahrada pozemských rozkoší.

Nabízí se představa, jak by asi bylo na světě, kdyby se všechny naše omyly a nečekané náhody podařilo zúročit podobným způsobem, jako se to kdysi dávno povedlo loštickým hrncířům...

*Mgr. Eva Čermáková, Ph.D.
archeoložka, Muzeum regionu
Valašsko, Valašské Meziříčí*

*Obr. Okraj loštického poháru z
rožnovského hradu.*